

Arbeid per koe per jaar verschilt flink

Het aantal uren arbeid dat een melkveehouder per koe besteedt, loopt per veehouder sterk uiteen. Dat blijkt uit een vergelijking van de tijdsregistratie die verschillende studiegroepen in het kader van het Netwerkprogramma van Wageningen UR, bijhielden.

Besteed de ene melkveehouder nog geen anderhalf uur per 1.000 kg melk per jaar aan zijn bedrijf, de ander is zes uur per 1.000 kg melk per jaar kwijt. Opvallend is dat het aantal uren vooral voor bedrijven die kleiner zijn dan 900.000 liter melkquotum, sterk uiteenloopt. In die groep maakt het wat tijdsbesteding betreft niet uit of de melkveehouder veel of juist weinig koeien melkt. Melkt het bedrijf een melkquotum vol dat groter is dan 900.000 liter, dan worden de verschillen tussen de bedrijven aanzienlijk kleiner. De arbeidsbehoefte loopt binnen deze groep bedrijven uiteen van ongeveer 2,5 tot 4 uur arbeid per 1.000 liter melk per jaar.

Uitbesteden aan loonwerker

De melkveehouders registreerden een of meer weken achter elkaar de tijd die hijzelf, een meewerkende partner, kinderen of medewerkers aan het bedrijf besteden. De tijd van de loonwerker telde niet mee. Wie die tijdsbesteding vergelijkt met de tijd die op het lage kosten of hightechbedrijf van de Waiboerhoeve wordt besteed, merkt dat vooral de teelt van voedergewassen, de opfok van het jongvee en de veegezondheid veel tijd vraagt. Het uitbesteden van alle werkzaamheden rond de teelt van de gewassen aan de loonwerker, zoals op beide bedrijven op de Waiboerhoeve het geval is, drukt de arbeidstijd per koe aanzienlijk.

Meer inzicht

Uiteindelijk moeten de veehouders middels de registratie van hun tijdsbesteding, hun dagelijks terugkerende werkzaamheden, onderling beter kunnen vergelijken én ook verbeteren. En volgens de deelnemende veehouders werkt het ook. Alleen al het bijhouden van de tijdsbesteding geeft volgens eigen zeggen al meer inzicht in de eigen bedrijfsvoering. Opvallend is in elk geval dat een melkveehouder volgens dit onderzoek meer dan 92 uur per week in touw is. <

Vooral al het werk rond de teelt van de voedergewassen kost veel tijd, blijkt uit de registratie van arbeid op melkveebedrijven.

Verskil in arbeid per koe per jaar erg groot

	Netwerk ¹ (berekend)	Lage kosten ² (gerealiseerd)	High Tech ² (gerealiseerd)
Algemene gegevens			
Melkquotum	1.029.888	400.000	800.000
Bedrijfsoppervlakte	76	32	35
Aantal melkkoeien	121	53	75
Aantal jongvee	93	27	56
Totale uren arbeid per week per categorie ³			
Teelt	11:55	1:02	1:38
Melken	29:00	22:43	5:32
Voeren	7:41	5:25	9:10
Veeverzorging	7:10	7:41	8:46
Veegezondheid	8:29	1:36	2:09
Jongvee	16:34	5:09	7:18
Onderhoud machines	1:37	0:29	1:23
Onderhoud onroerend goed	4:27	4:45	3:53
Beheer	5:35	1:19	7:51
Totaal per week (gem.)	92:29	50:25	49:07
Totaal uren (per jaar)			
• per koe	43	49	34
• per 1.000 kg quotum	5,1	6,6	3,2

Verklaringen:

¹ Netwerk = gegevens van 8 melkveehouders uit "Netwerk Arbeidsproductiviteit Groningen". Met het programma 'AgroWerk' van Agrotechnology & Food Innovations is deze week gestandaardiseerd naar een gemiddelde tijdsbesteding per jaar.

² De gegevens van 2003.

³ 11:55 = 11 uur en 55 minuten.

Gemiddeld besteedden de melkveehouders van een van de deelnemende studiegroepen 43 uur per koe per jaar aan hun bedrijf. Dat is minder dan op het laagkostenbedrijf van de Waiboerhoeve het geval is, maar meer dan op het hightechbedrijf. De grote verschillen worden vooral veroorzaakt door de tijd die nodig is voor de teelt van de voedergewassen, voor het werk rond de veegezondheid en de opfok van het jongvee.